

SVOBODNA SLOVENIJA

AÑO XXXVII (31)

Štev. (No.) 38

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

21. septembra 1978

Naš privilegij in naša dolžnost

Dober mesec nas loči od 60. obletnice odločilnega dogodka polpretekle zgodovine našega slovenskega naroda, ko smo po več kot pol tisočletja trajajoči tuji nadvladi in zatiranju našega življa 29. oktobra 1918 spet zadihali svobodo.

Ne bomo ponavljali zgodovinskih dogodkov, ki so se odigrali desetletja prej, saj so našim bralcem v svobodnem svetu dobro znani. Hočemo osvetliti pot našega naroda skozi čas do omenjene zgodovinske prelomnice z vidika njegove politične strukture, ki je bila temeljnega pomena, da je do svoje osvoboditve sploh mogel priti.

Brez ljudske zavesti pripadnosti narodni skupnosti ni naroda. Slovenci smo se narodno zavedli in v svoji narodni zavesti rasti in se razvijali vzporedno z drugimi evropskimi narodi ter se nam je le-ta zlasti utrdila ob pomladi narodov leta 1848. Obenem z narodno zavestjo, iz katere izhaja narodna zavednost (ki je daleč od narodne fanatičnosti — ta je za narodno zavest pogubna), se je v nas utrjevala demokracija, toliko bolj, saj smo dejansko prvi evropski narod, ki si je na resnično demokratični način volil svoje knezovladarje. Demokratično sožitje med posamezniki je temelj politične demokracije v narodu. Po nepopracem pojmovanju demokracija predpostavlja sožitje skupin ljudi z raznolikostjo pogledov na življenje, z različnimi ideološkimi variantami, zavzeti za različne družbene strukture in sisteme, a prežeti tolerance. Živi in pusti živeti je temelj demokracije. Iz take nastrojnosti posameznikov in skupin nastanejo politične stranke. Te so posledica demokracije zavesti posameznikov in naroda, ne obratno.

29. oktober 1918 smo Slovenci doživeli v demokratično politično strukturo narodu. Prav zato, ker smo bili demokraciji, smo se osvobodili. Prva slovenska narodna vlada je bila sestavljena iz predstavnikov treh slovenskih demokratičnih strank: Slovenske ljudske stranke — krščanski svetovni nazor, Narodne napredne stranke — liberalni svetovni nazor in Jugoslovanske demokratske stranke — demokratski socializem. Slovenska KP je bila tako brezpomembna, da ni prišla v poštev — in po izkušnjah iz 2. svetovne vojne tudi takrat gotovo ne bi hotela sodelovati v demokraciji, ker je po svojem bistvu izključujoča in diktatorska.

Kakor v prvem trenutku svoje osvoboditve po 1. svetovni vojni smo Slovenci ohranili svojo demokratično politično strukturo vso dobo prve Jugoslavije. Na demokratičen način — nikdar nasilno — smo se upirali in podirali diktatorske režime prve Jugoslavije in poskuse centralizacije jugoslovanskih narodov v brezlični „jugoslovanski narod“. Prav zaradi svoje averzije do nasilja smo ostajali konstruktiven narod.

Tu tiči glavni vzrok tako silovitega zagona mednarodnega komunizma s svojimi slovenskimi Kardelji, Kidriči, Beblerji in drugimi, v razbitje demokratične strukture našega naroda z zanetivijo državljanske vojne pod nacistično okupacijo med 2. svetovno vojno. In naša v stoletjih utrjena narodna in demokratična zavest in z njo združena averzija do nasilja, je spontano rodila odpor proti komunističnim revolucionarnim načrtom, ki je našel izraza najprej v Vaških stražah in nato v Domobranstvu na bojnem polju, na političnem pa na ilegalni ohranitvi treh demokratičnih strank, Slovenske ljudske stranke, liberalne in socialistične. Te so kot krono svoje demokratične zavesti in zavzetosti tudi v ilegali ustvarile 29. oktobra 1944 Narodni odbor za Slovenijo. Komunistična partija ne bi hotela sodelovati — zaradi svoje totalne averzije do demokracije in zato totalne predanosti revolucionarnemu nasilju.

Do zunanega izraza in javnega nastopa je slovenska demokracija prišla na dan 3. maja 1945 na zasedanju slovenskega parlamenta na Taboru sre-

PROBLEMATIKA ŽENSKÉ ENAKOPRAVNOSTI ZA ŽELEZNO ZAVESO

Mnoge in mnogi so že zaman skušali najti zadovoljivo ravnovesje v kompliciranem nihanju med dejavniki, ki so se začeli medsebojno problematično prepletati po tkim. osamosvojitvi ali emancipaciji žene. Brez dvoma bi bila v današnjem stanju življenjskega razvoja žena iz pretekle dobe povsem nemogoča. Danes, ko se velesile medsebojno obmetujejo s spoštovanjem in nespoštovanjem človekovih pravic, ko brsti napredek na vseh področjih, bi bila žena, izrinjena iz družbenih dogajanj in omejena na ozek delokrog družinskega okolja pravi nesmisel.

Pravice in možnosti, s katerimi danes razpolaga, si je žena pridobila počasi, postopoma — in ne za nizko ceno. Z vstopom stroja v produkcijo in z nadaljnjim tehničnim razvojem je bilo ženi kot ceneni delovni sili „dovoljeno“ ponižno vstopiti v dotlej moško ustvarjalno področje. S tem je dobila temelj za osvajanje nadaljnjih možnosti in udejstvovanje v malome vseh pogledih, ki so si jih dotlej lastili izključno moški, najsi bi v gospodarstvu (obrtni, trgovina, industrija, pisarna, tovarna), ali v samostojnih, intelektualnih poklicih, v politiki, umetnosti, športu in mnogo drugega.

S pridobivanjem pravic so se s časom začeli pojavljati znani problemi. V ognjevitem zagonu hotenj je težko najti pravo mero, je tudi težko predvideti posledice novonastajajočega stanja. Če so moški žensko spočetka samo tolerirali med seboj, so jo v teku razvoja morali priznati ob sebi kot sodelavko, enakopravno in enakovredno. Problemi so se začeli pojavljati, ko se je izkazalo, da so ženske v nekem oziru dosegle enakopravnost z moškimi, ne pa moški z žensko, čeprav se na prvi pogled to čudno sliši. Zalet ženskega osvobojanja je zajelo kolesje hotenja po še in še, ne da bi mu znali dati pravilni zapik, o pravem času, v modri smeri.

BREMENA POKLICNO ZAPOSELENE ŽENE-MATERE

Takoimenovana enakopravnost je bila pojmovana preveč dobesedno, v absolutnem merilu, ne pa v relativnem, kar bi bilo bolj v skladu z danimi pogoji. Pozabili smo, da je ženska ženska in moški pač moški, vsak s svojimi urojenimi biološkimi in psihološkimi sestavi. Naravni in božji zakon veleva izkoristiti, ne pa pretiravati, zlorabljati ali celo zatreti dane talente. Vsako skrunjenje teh zakonov se maščuje na razne načine, tudi z izmaljenjem naravnih lastnosti.

Eden prvih problemov, ki se je z zaposlitvijo žene povsod pojavljal, je bil oskrbovanje doma, vzgoja in skrb za otroke. Ženi-materi ne preostaja druga alternativa: izbira med dvojno zaposlitvijo, v poklicu in doma, kar jo preobremenjuje z delom, utrujenostjo in z neizogibnim upadanjem delazmožnosti in vedrosti, ki je eden temeljev družinske sreče, ter med zanemarjanjem enega ali drugega, ali pa prepuščanje

od nacistov okupirane Ljubljane, ko je Narodni odbor proglasil narodno državo Slovenijo.

Bil pa je to doslej zadnji javen nastop demokracije v Sloveniji. Zaradi zunanjih okoliščin, ki jim Slovenci nismo mogli kljubovati ali jih spreminjati, je demokracijo v Sloveniji zadušila komunistična partija. Zator demokracije s krvavim terorjem desetisočev pobitih in s prevzgojo mladega rodu v vero partijskega totalitarizma je povzročil apolitizacijo našega naroda v Sloveniji, da partija more gospodovati nad njim po mili volji.

Toda slovenska demokracija ni izgubljena. Dasi je sicer z narodnega stališča boleče, so krivične meje z odrezom Koroške in dela Primorske od matične države rešile demokracijo v zamajskem delu našega naroda, čeprav v danih razmerah ni neomejena v svojem delovanju in nastopanju. Popolnoma svoboden del slovenskega naroda pa

otrok tujim vzgojiteljem, kateri jim morda vedo povedati več kot mati, ne morejo pa nadomestiti materinske ljubezni, ta nenadomestljivi faktor za formiranje značaja. V tem je enakopravnost žene že preobremenjena in presega moške dolžnosti, ki se kljub kakemu pobrisanemu krožniku ali previti plenici še dolgo ne enačijo z ženskimi.

Drug težak problem predstavlja enakopravnost žene, kadar se razteza na vsakršne, prej samo moške poklice in dela, tudi take, ki ne upoštevajo ženske konstitucije in jo enačijo z moško.

V zadnji izdaji našega tednika smo objavili pod naslovom Konferenca ZN v Buenos Airesu zanimivo in poučno statistiko mozambiške delegacije o položaju ženske v današnjem svetu. V njej beremo, da so polovica prebivalstva na svetu ženske in čeprav so le ena tretjina delovne sile na svetu, odpade nanje dve tretjini svetovnih delovnih ur, a prejemajo samo eno desetino svetovnega dohodka in posedujejo manj kot stotinko svetovne lastnine, predstavljajo skupaj z otroki tri četrtine podhranjenega prebivalstva in tvorijo 80% šolsko neizobraženega prebivalstva med 6 in 16 letom starosti. Ta statistika se nanaša na svetovno merilo. Nas danes zanima bežen pogled samo na položaj žene v komunističnih državah.

PRESENETLJIV ODTOTEK ŽENSKÉ DELAVNE SILE

V Sovjetski zvezi ima žena bolj kot na Zahodu dostop do vseh vrst dela, tudi do najtežjega. Tako opravljajo npr. cestna dela, v rudnikih, razkladajo vagoni in ladje za pičlo mezdo itd., poleg vsega drugega pač delajo tudi v intelektualnih poklicih, le sovodstvo v državnih zadevah jim je nedostopno. V ZSSR predstavljajo 51,5% delovne sile in to od 16 do 55 leta starosti, pri čemer ni upoštevana pomoč v poljedelstvu, ki je tudi pogosta. Možje se doma skoroda ne udejstvujejo. Ko so moskovski otroci morali v šoli narisati očeta pri domačih delih, ga je ogromna večina zgornjo pokazala ležečega na zofii ali pred televizorjem, le par otrok ga je narisalo s smetišnim košem v rokah ali pri pomivanju posode.

V Bolgariji so polovica vseh nastavljenec ženske, bodisi v poljedelstvu, v tekstilni industriji, zdravstvu in šolstvu. Imajo pa izredne dopuste in država forsira nakup že pripravljene jedil, da ni treba ženi doma kuhati.

Pač pa so Romunke prevzgojile svoje može in jih pripravile do tega, da jim pomagajo pri domačih delih, predvsem pri nakupih. Vendar v Romuniji priznavajo, da žena še vedno ni povsem enakopravna v socialističnem in gospodarskem življenju zaradi zaostalih miselnosti nekaterih. Začenjajo pa uvajati 45 urno tedensko delo predvsem v podjetjih, kjer so zaposlene prvenstveno ženske.

Bolje je poslano Madžarkam. V svojih možeh imajo doma pridne po-

slovenski politični izseljenci, ki nam nihče ne ovira ohraniti in gojiti slovenske politične demokracije v polnem pomenu besede.

Kontinuiteto svojih demokratičnih strank lahko ohranjamo in vzdržujemo brez ovir. Vse je samo od nas samih odvisno. Kontinuiteto Narodnega odbora za Slovenijo lahko ohranjamo in vzdržujemo brez ovir. Spet je samo od nas samih odvisno. Demokratično politično strukturo slovenske družbe in s tem slovenskega naroda ohranjamo brez ovir, v popolni svobodi. To ni samo naš privilegij, to je naša dolžnost.

Slovenska politična emigracija, ki smo v danih okoliščinah edini del slovenskega naroda, kateremu je dana možnost politične demokracije, ne bomo prepustili razpadu. Zaradi nas samih in zaradi naših rojakov v domovini, ne bomo nikdar obupali, da je vse izgubljeno.

P. F.

„Potujoča univerza“ na Poljskem

OPOZICIONALNA REAKCIJA INTELEKTUALCEV

Velika pariška poljska revija *Kultura* prinaša v svoji številki 5/368 letos pod naslovom „Potujoča univerza“ program II. semestra privatnih predavanj take univerze, ki nima svoje stavbe nikjer, temveč hodi s svojimi strokovnimi predavanimi od mesta do mesta. Najboljši profesorji drugih poljskih univerz predavajo na privatnih stanovalnih poslušalcih o predmetih, ki se na uradnih univerzah ne predavajo in je prepovedana svobodna diskusija o njih. Je to neke vrste „paralelna univerza“ ob drugih državnih univerzah, rekli bi, nekaki privatni univerzitetni tečaj, kjer predavajo profesorji, katere slušatelji naprosijo, da jim predavajo o najnovejših pojavih, ki nimajo še mesta na rednih programih vseučilišč. Policija sicer dela ovire tem tečajem — tako je večini profesorjem odvzela potne liste — pa jih še ne preganja, temveč samo kaznuje lastnike stanovanj, kjer se tečaji vrše, „Vlada pač čuti, da ima spričo drugih težav na drugih poljih še vedno večjo korist, če se za sedaj nasilno ne dotakne teh predavanj, kar bi znalo povzročiti še nove težave.“ Eden teh profesorjev se je izrazil, da tudi oni — profesorji — nimajo drugega namena, kakor „od spodaj gor, od ljudstva in slušateljstva prisiliti vlado, da dovoli na rednih univerzah širšo in svobodnejšo diskusijo o dogodkih iz novejših poljske zgodovine in ekonomije. Leta 1976, ko so nastali nemiri zaradi visokih cen in je vlada morala popustiti, tako zdaj upajo, da bo tudi v tem vprašanju vlada ugodila in razširila učni program in svobodo na univerzah.“ Je to torej neke vrste umerjena opozicionalna reakcija intelektualcev proti vladajočim režimom na vseučiliščih ter neke vrste del disidentstva poljskih kulturnih delavcev.

Nekaj iz programa II. semestra teh „poltajnih“ predavanj navajamo po *Kulturi* in so naslednja: Socialne in politične ideologije od francoske revolucije do II. svetovne vojne (prof. Jedlicki), Pregled velikih diskusij v prvih petnajstih letih povojne Poljske (Strzelecki), Iz politične zgodovine Ljudske Poljske (prof. Michnik, znani disident, ki je bil že osemkrat zaprt od policije, pa vendarle izpuščen na svobodo), Gospodarska zgodovina sodobne Poljske (Kowalik), Družbeno vzgojni problemi (Stanowski), Idejno obličje poljskega kina (Werner) itd. Tudi o književnosti kot izraz družbene zavesti (Burek) in Izbrana poglavja iz svobode ruske literature (Woroszylski) itd. Iz teh naslovov predavanj, katerim je v *Kulturi* dodanih še 5 strani delitev predavanj v nadrobna poglavja, je jasno videti, da ti profesorji čutijo potrebo pojasnjevati najnovejše dogodke iz so-

močnike. Zaposlene so predvsem v šolstvu in zdravstvu. 60% študirajoče mladine so ženske.

V Vzhodni Nemčiji se žene močno pritožujejo čez svoje može, češ, da so kot hišni pomočniki vse premalo učljivi in kot taki redke izjeme. 87% žena v delovni starosti so zaposlene ali se za to usposablja.

Poljska državna podjetja zaposlujejo 46,4% žensk za svoje nameščence. Može se še nekako pobrigajo za pomoč pri vzgoji otrok, ne pa, da bi olajšali ženi hišna dela. Povsem ji tudi prepuščajo oskrbovanje manjših kmetij. Zato pa vodijo družinsko blagajno po večini žene, ki odmerjajo možem denar za osebne izdatke.

48% vse delovne sile na češkoslovaškem so ženske, to je skoro toliko, kolikor žensk premorejo, in tudi domačo oskrbo prepuščajo može svoji boljši polovici. Pač pa ima v poklicu zaposlena ženska primeren družabni status.

Čeprav je uspelo možem pridobiti ženo kot koristno delavko in sodelavko, jo obremeniti z novimi deli, ne da bi bila razbremenjena s prejšnjimi in ne da bi bilo treba možem kaj prida žrtvovati od svojega časa za delo zunaj poklicnega, jih opisano stanje vendarle ne osrečuje. V Sovjetiji je časopis *Li-*

dobne kulturne zgodovine in da predvsem slušatelji hočejo znanstvenih ugotovitev s katerih takih vprašanj, kakor je Katynski poboj poljskih oficirjev, ali potek varšavskega upora l. 1944, ko ruska rdeča armada, pa tudi nje poljski oddelki Lubinske vlade, miso hoteli pomagati poljski vojski v domovini proti okupatorju.

ŽARIŠČE PROTI PARTIJSKEMU INTELEKTUALNEMU APARATU

Tadeusz Mazowiecki, izdajatelj katoliške revije *Wież* (Stolp, zvonik) pravi: „Prvič se v teh predavanjih odpira svobodna diskusija o teh, dozdej še vedno prepovedanih temah na univerzah... Ta Potujoča univerza pomeni urejajoči element v razlaganju sodobnosti in je nekako nadaljevanje takih tajnih predavanj, kakor so jih imeli rodoljubi v XVIII. stoletju ob prvi razdelitvi Poljske med Prusijo, Rusijo in Avstrijo...“ Ali — dodajamo mi —, tudi kakor so jih imeli profesorji med drugo svetovno vojno, kakor jih je imel veliki prijatelj Slovencev, pisec razprave o dialektih slovenske Istre, prof. Malecki, ki pa se je zaradi tega moral po vojni pred novim režimom opravičevati... Mazowiecki tudi poudarja: „Danes je ta potujoča univerza velik problem za komunistično partijo, ker predstavlja opozicionalno žarišče proti intelektualnemu aparatu KP, ki je bil doslej ključni elementi partijske kontrole dežele in mladine.“

Kot predhodnico te univerze je že v januarju 1978 70 intelektualcev ustanovilo Društvo za vzgojne tečaje, z namenom „dopolnjevati in bogatiti znanje študentov in mladih intelektualcev“. Iz tega je izšla ta „Potujoča univerza“, pri kateri sodeluje kakih 30 vseučiliških profesorjev in je imela v prvem semestru 120 konferenc in 700 slušateljev. „Tudi je k svojim predavanjem redno pridruževala malo spremljajočo knjižnico neuradnih revij in knjig z zapadnjaškimi teksti, ki so prišli v državo na tajen način.“

Poročamo o tem najnovejšem kulturnem odporu na Poljskem kot pomembnem izrazu težnje po svobodni debati o sodobnih problemih in predvsem polpreteklih (saj mladina ne ve nič o njih) na javnih vseučiliščih, pa mislimo pri tem na razmere doma, ki so prav po kongresu kulturnikov ob letošnjem Prešernovem dnevu prišle v težnjo največjega zatoru vsakega svobodnega ustvarjanja v sedanjosti, posebej pa še zanikanja slednje kulturne vrednosti v polpreteklosti, zlasti pa nje interpretacije.

td

teraturnaja *Gazeta* pozval svoje bravce, naj se izjavijo o temi moderne ženske. Večina gleda kritično na obstoječe razmere. Tako npr. „Moderna ženska je v SZ sicer pridobila pravico do dela, izgubila pa je pravico do svobode“. Drugi bravci so spet mnenja: „Naše ženske so se pomožale. O ženskosti, nečnosti, dobroti, taktu, obzirnosti ni več govora.“ Neki Kopeljev pa pravi: „Potem ko je opravila svojo dolžnost v službi, pride žena domov. A „dolžnost“ je bila čezmerna. Nima več moči, da bi v družini ustvarila moralno-psihološko vzdušje, včasih tudi ne volje za to. Morda bi morali ženo osvoboditi njene emancipacije in ji dati možnost biti spet ženska.“

Tako v komunističnih državah. A tudi v svobodnem svetu problematika ženske in družine ni zadovoljivo rešena, čeprav njena podoba ne sovпада povsem z ono za železno zaveso. Družina ostaja slej ko prej osnovna celica človeške družbe in bo smotrna ureditev družinskega življenja postajala čedalje večja nuja. Čas bo vsilil tudi to rešitev in dal ženi poleg družabnih in družbenih pravic tudi pravico — ostati ženska v vsej svoji naravni svojskosti. A dotlej? Kaj žena? Kaj otroci?

DOGOVOR V CAMP DAVIDU

Po trinajstidnevni vrhunski konferenci, na katero sta se na pobudo severnoameriškega predsednika Carterja sestala v njegovi rezidenzi Camp David v ZDA egiptovski predsednik Sadat in izraelski predsednik Begin, vsak s svojim strokovnim spremstvom, se je Carterju posrečilo oba nasprotnika pripraviti do tega, da sta podpisala dogovor o najnujnosti mirovne pogodbe med Egiptom in Izraelom.

Sadat in Begin sta se sporazumela, da bosta poskušala podpisati mirovno pogodbo v teku treh mesecev, začetni od nedelje, 17. t. m. Najtežji bo problem izraelskih naselbin na Sinajskem polotoku, kjer so jih Izraelci gradili ves čas po zadnjem arabsko-izraelskem vojnem spopadu.

Sadat in Begin sta sestavila dokument, ki nosi naslov: „Okvir za mir na Bližnjem vzhodu“. V tem dokumentu sta se sporazumela o najnujnosti rešitve problema področja ob zahodni jordanski obali ter zadeve Palestincev in sicer v prihodnjih petih letih.

Podpisala sta še drugi dokument z naslovom: „Okvir za sklenitev mirovne pogodbe med Egiptom in Izraelom.“

Oba dokumenta sta Sadat in Begin podpisala na nedeljskem večernem sprejemu v Beli hiši v Washingtonu, ki sta se ga udeležila poleg drugih Carterjevih svetovalcev tudi Zbigniew Brzezinski in zunanji minister Vance.

Drugi dokument obsega naslednje določbe:

1. Izrael potrjuje svojo pripravljeno vrtno Egiptu suverenost nad vsem Sinajem, Egipt pa svojo pripravljeno podpisati mirovno pogodbo in vzpostaviti normalne odnose z Izraelom.

2. V pogajanjih za mirovno pogodbo se bodo začrtale varnostne cone na Sinaju in določile meje oboroženim silam in njihovi opremi.

3. Mirovna pogodba bo vsebovala določila o postopnem umiku izraelskih sil s Sinaja in o vrnitvi izraelskih letališč na Sinaju egiptovski civilni kontroli.

4. Prvi večji izraelski umik bo izvršen v treh mesecih po podpisu mirovne pogodbe, ko bodo tudi vzpostavljeni normalni odnosi med Egiptom in Izraelom.

5. Mirovna pogodba bo podpisana v treh mesecih po slovesnosti v Beli hiši 17. t. m. Končni izraelski umik bo izvršen v dveh do treh letih po podpisu mirovne pogodbe.

Carter in njegovi svetovalci so se zaenkrat oddahnil, kakor se je oddahnil tudi ves svobodni svet. Dogovor, dosežen v Camp Davidu seveda ni po volji Moskvi, palestinskim teroristom in drugim arabskim ekstremističnim režimom in organizacijam. Utrditev miru na Bližnjem vzhodu bi namreč Moskvi prekrižala račune in načrte nadaljnjih zavojevanj, ki jih ima pripravljene ali v izvedbi na Bližnjem vzhodu, v Afriki in Iranu.

MEDNARODNI TEDEN

IRANSKA KP je pripravila in poskušala izvesti državni udar v Iranu, ko je prejšnji teden sprožila skoro po vsej državi izgrede, ki so zahtevali več smrtnih žrtev. Iranska vlada je proglasila obsedno stanje v enajstih iranskih mestih, vključno v prestolnici Teheranu. Prevrtniški načrt iranske KP je vseboval 19 točk ter je imela zagotovljeno vso moralno podporo zahodnoevropskih komunističnih partij. Med izgredi v Iranu so francoski komunisti organizirali v Parizu demonstracije proti iranskemu šahu Pahlevi in njegovi vladi, da si je za prihodnji junij napovedala svobodne volitve in uvedbo več politične svobode v državi. Iranska KP noče svobodnih volitev, ker nima izgledov na uspeh.

BOJ ZA NIKARAGUO, odn. za tisti kos Srednje Amerike, ki se imenuje Nikaragua, se dejansko ne bje med Somozovim diktatorskim režimom in marksističnimi Sandinisti, temveč med ZDA in ZSSR, odn. med svobodnim in komunističnim svetom. Moskva si hoče ob Panami zagotoviti novo postojanko na ameriški celine, ker ji je načrt okoli Paname izpodletel, ko je Carterju uspelo skleniti s Panamo dogovor o izročitvi panamskega prekopa Panami leta 2000. V že skoro dva tedna trajajočih bojih med marksističnimi gverilci sandinisti, ki so sestavljeni iz različnih narodnosti (Kubanci, Vzhodni Nemci in drugi, poleg domačinov) se je Somozovi t. km. narodni straži posrečilo uničiti izgrednike skoro po vseh večjih krajih, da si imeli med prebivalstvom, zaradi Somozove diktature, precej zaslambe. V državljansko vojno v Nikaragui so se vmešale Venezuela, sosednja Kosta Rika in še druge ameriške države, ki nameravajo zadevo spraviti v debato v Medameriški organizaciji, nekatere tudi v ZN. V Washingtonu se trudijo, da se ne bi Nikaragua spremenila v novo Kubo.

V MÜNCHENU je umrl 80-letni dr. Willy Messerschmitt, nemški letalski pionir, čigar Hitlerjeva lovka letala Messerschmitt so bila med 2. svetovno vojno najhitrejša letala te vrste. Po vojni je bil Messerschmitt pred sodiščem v Augsburgu razrešen kolaboracije s Hitlerjem, češ da je bil „proti svoji volji prisiljen graditi vojna letala za naciste.“ Od leta 1958 je njegovo podjetje znova začelo graditi vojna letala, sedaj za Zahodno Nemčijo odn. za NATO.

HUD POTRES je minulo soboto zvečer v Iranu uničil mestee Tebas, kjer je izgubilo življenje nad 18.000 ljudi. V Tebasu so bili pri potresu pobiti tudi vsi zdravniki, s čemer je bilo prebivalstvo še toliko huje prizadeto. Zadnji hud potres v Iranu je bil leta 1962, ko je na istem področju izgubilo življenje 13.000 ljudi. Najhujši potres tega stoletja je bil doslej v kitajski provinci Tangšan, kjer je l. 1976 izgubilo življenje 700.000 ljudi. V Iranu je bilo v tem stoletju že 20.000 potresov, od teh 20 močnih, ki so skupaj zahtevali 60.000 smrtnih žrtev.

Janežiča in še koga!

Ko sem zdaj prejel to novo pesniško zbirko, ki mi jo je poslal prijatelj kar obstal: Kakšen napredek! Ta zbirka je v resnici zrelo delo njegovega svojrskega umetniškega izraza: njegove refleksije, njegove srčne čustvenosti, pa tudi njegove najboljše realistične kmečke opisnosti. Je to pesniška beležnica ravnoesja med mislijo in čustvom, pa med atomsko internacionalnostjo in povezanostjo na dom, med vojno in mirom, med srcem (erotiko) in odpovedjo, med kmečkim realizmom ter posmrtno duhovnostjo. Med preteklostjo, sodobnostjo in prihodnostjo.

Zbirka je namreč razdeljena v pet delov. Prvi del — Samotni klic — vsebuje njegove meditacije, refleksije iz svoje samote. Med temi je npr. taka pesem o Ponikalnici: „Ni me / nisem. — Bil sem / in me ne bo. — Bom / in me ne bo. — Večna / ponikalnica.“ Morda najlepša pesem je njegovo doživljanje Gozda pred zimo, v kateri so verzi z Gregorčičevsko pesniško — ne teološko — poanto iz Človeka nikar: „Zaril se bom / v to prhko / posteljico, / gnij / vso zimo / pod toplino / snežnih / krp / in morda / na sprotnile / tik ob brezi / bo priklila / nova zvrst / pokončnika / samotnega klicarja / jutra, / gnezdišč / in svetle / zelenine.“ Drugi ciklus — Daljni odmevi — opeva motive s spominom na

No hay derecho a sentirse cansado

Al pasar a retiro y dejar su cargo de Comandante en Jefe de la Armada, el almirante Emilio Eduardo Massera dirigió un mensaje al país, en cuya parte final expresa:

“Ha llegado la hora de rechazar y decir basta a las antinomias del pasado y a los minúsculos y mezquinos intereses sectoriales.

Debemos apasionarnos del futuro, de ese futuro urgente que tenemos por delante. El pasado, por cercano que sea, ya forma parte de nuestra historia. Desde ese cofre de memorias rescataremos sólo aquello que no postergue, otra vez, nuestro destino.

Resuelto qué queremos hacer con esta Nación, todo se irá ordenando en consecuencia.

No olviden tampoco el dolor que hemos atravesado. No se olviden del llanto que se ha derramado. No se olviden de los que murieron y de los que sintieron en su carne la mutilación y la sangre. Lo hicieron por nosotros, por los que quedamos de este lado de la vida.

Por eso tenemos un compromiso grave. Hacia atrás, con los mártires; hacia adelante, con la gente joven. También tenemos un compromiso con nosotros mismos. ¿O no es cierto que queremos vivir y vivir plenamente?

Hoy, en la Argentina, no hay derecho a sentirse cansado ni ajeno a lo que pasa.

IZ ŽIVLJENJA IN DOGAJANJA V ARGENTINI

Z vidika političnega razvoja današnje in bodočega ustroja argentinske družbe je dvoje dogodkov preteklega tedna dovolj važnih, da jih upoštevamo in proučimo. To sta odhod dosejanega glavnega poveljnika mornarice iz aktivne vojaške službe, in pa napoved političnega načrta s strani predsednika države generala Videla.

Naj se človek strinja ali ne z delom sedanje vojaške vlade, priznati mora, da ima ta svojstvene oblike in pojave, ki so važne za bodoči razvoj, in ki bodo ostale vidne še potem, ko bo kolo časa že spremenilo položaj in bodo na vodilnih mestih morda stali že drugi ljudje. Dve leti in pol, doba kar traja vlada oboroženih sil, je dovolj, da je pečat, ki ga vlada vtisuje v življenje naroda, jasno viden, in bo ostal viden še v bodočih letih. In v tem svojstvenem pojavu jasno izstopa dvoje oseb, ki sta obe tesno povezani z dogodki marca 1976 in z dosejanjem razvojem. To sta bivši poveljnik vojske (in še sedanji predsednik države) general Videla, ter sedaj že bivši poveljnik mornarice, admiral Massera.

Dolgo se že piše po časopisih in se javno razpravlja o „političnem poklicu“ moža, ki je pred par dnevi zapustil krmilo argentinske vojne mornarice. Človek jasnih idej, jasne besede, ki ne dvomi niti kadar je treba priznati napake ali kritizirati delo vlade, katero sestavlja. To je dalo včasih videz nekoliko demagoških potez, ki so jih drugi kritizirali. Odločno je posegal v urejevanje razdejanega argentinskega življenja, in večkrat je bilo govora o različnih gledanjih na posamezne probleme.

Bilandžić ne bo izročen

Še predno je ustavno sodišče zavzelo stališče do pritožbe hrvaškega emigranta v Nemčiji Stjepana Bilandžića (o njegovem primeru smo že ponovno poročali), je nemška zvezna vlada v sredo 13. t. m. nepričakovano sklenila, da Bilandžića ne bo izročila jugoslovanskim oblastem. Sojen bo pred nemškim sodiščem. Utemeljitev zvezne vlade ni povsem jasna. Zato je več kot dvomljivo, da bi Jugoslavija izročila štiri nemške teroriste, ki jih ima v zaporu.

Admiral Massera je počasi pričel predstavljati človeka določene politične tendence. Govorijo o njem kot o predstavniku tkim. „skrajne sredine“, nov izraz ki se vedno bolj popularizira. In mnogi politični opazovalci smatrajo, da bo po zapustu vojaške funkcije aktivno posegal v politično življenje.

Zamenjava v mornarici se je izvedla v trenutku, ko se vedno bolj pogosto slišijo zahteve po obnovitvi politične dejavnosti. Sedaj je slično izjavo podal tudi nadškof iz Santa Fe, mons. Zazpe. In skoraj istočasno je predsednik, general Videla izjavil v Córdoba, da so dani pogoji, da vojaška vlada pripravi, objavi in pričinja izpeljavo politični načrt.

Kakšen naj bo ta politični načrt, zaenkrat ni znano. Napoveduje se postopno sodelovanje civilistov v vladi (kar je že stara stvar). Potrjujejo cilje, ki so bili izrečeni že ob samem nastopu vojaške vlade (da je treba pripraviti temelje za močno in stabilno demokracijo itd.); a resnično novega doslej ni nič. Bomo videli v prihodnjih tednih, če bo vlada malo bolj razjasnila to, doslej precej megleno zadevo.

Prav tako bo v prihodnjih tednih malo bolj jasno, kako se bo zaobrnil problem razmejitve južnih predelov med Argentino in Čilom. Nevarnost vojne je bila res velika, pa je, hvala Bogu, že nekoliko pojenjala. Preteklo sredo 13. septembra sta argentinska in čilska Cerkev skupno izdali dokument, v katerem pozivata k miru in bratski rešitvi problema.

Ponovno smo te dni lahko slišali slične pozive, in omenjanje spomenika Kristusa Rešitelja, ki stoji vrh Andov, na meji med obema državama. Na tem spomeniku stoji zapisano, da naj se prej podro te gore, predno bi se prelila kri bratskih narodov.

A tudi sredi te kampanje pozivanja k miru in bratstvu je bilo lahko slišati glasove, da je treba problem rešiti na katerikoli način. Da je treba ohraniti nedotaknjeno državno suverenost s pravom ali z orožjem. In kar je najhujše, ta gesla naj bi zlasti posredovali mladini, tudi v srednjih šolah. Da bi prevladala prava pamet, in bi strah vojne zbledel v deželah, ki tako kravavo potrebujejo miru in dela v mirnem okolju!

Portugalska vladna kriza

Po komaj 17 dnevih na oblasti, nova portugalska vlada, ki ji je predsedoval politično neopredeljeni 55-letni Nobre da Costa, v parlamentu ni dobila zaupnice, ko je predstavila v odobritev svoj delovni program.

Predsednik države Eanes je obdržal da Costa in njegovo vlado še naprej, dokler se portugalske stranke ne bodo sporazumele o sestavi nove vlade.

Pravkar padla portugalska vlada je bila že deveta, odkar je bilo na Portugalskem konec Salazarjeve avtoritarne vlade leta 1974. Pred njo je Portugalcem vladala koalicijska vlada konservativcev in socialistov, ki pa je tudi trajala samo šest mesecev, ko sta se stranki letos julija razšli.

Da Costovo vlado so z združenimi glasovi vrgli konservativci, socialisti, en marksistični in osem neodvisnih poslancev, z izgovorom, da je državni predsednik Eanes šel predaleč, ko je poveril neopredeljenemu da Costi sestavo nove vlade brez predhodnega posvetovanja s strankami. V resnici pa se stranke od julija do konca avgusta niso mogle sporazumeti glede nove vlade ter je bil Eanes prisiljen napraviti konec dva meseca trajajoči vladni krizi tako, da je imenoval da Costa za vladnega predsednika.

Portugalski socialisti in konservativci se sedaj spet trudijo najti pot iz nove vladne krize. Eni in drugi so v svo-

ji trdovratnosti popustili v toliko, da so objavili, da novi predsednik sicer nujno ne mora biti član ene ali druge stranke, temveč je lahko neopredeljen strokovnjak, le da bo smel Eanes postaviti za vladnega predsednika samo tisto osebo, na katero bosta prej pristali obe stranki.

Portugalska se še po štirih letih „prakticiranja demokracije“ ne znajde v svoji „politični svobodi“, po kateri da so, kakor je svoječasno glasno propagiral zahodnoevropski marksizem z Mosko vred, Portugalci tako hrepeli. Zaradi štiriletne vladne nestabilnosti je Portugal medtem zabredel tudi v hudo gospodarsko krizo in se država nahaja v velikih dolgovih, ki se bližajo desetim milijardam dolarjev. Za trdo in vztrajno delo pa Portugalci niso preveč navdušeni.

V INNSBRUCKU se je zbralo na petdnevni kongres 600 znanstvenikov, na katerem razpravljajo o vprašanju človeškega življenja po smrti. Zbrani so zdravniki, teologi in psihiatri iz Zahodne Evrope in iz ZDA. Zborovanje je organiziral katoliški duhovnik in profesor psihologije na rimski univerzi dr. Andrej Resch. Sedanji kongres je že šesti tovrstni kongres organizacije Imago Mundi (Slika sveta), ki proučuje psihološke in parapsihološke pojave.

Tine Debeljak

Med knjigami in revijami

STANKO JANEŽIČ: RAVNOVESJE

Stanko Janežič, štajerski rojak, se je pojavil kot pripovednik že v Domu in svetu tik pred drugo svetovno vojno z lepimi podobami iz vinogradniških krajev, s Spomini na otroška leta. Tedaj je bil bogoslovec v Ljubljani in kakor se spominjam, je pripravil za prvo svojo knjižno izdajo prav te, s svežim prleškim koloritom pisane otroške zgodbe. Gotovo iz domotožja po svetu svoje mladosti, od katerega je bil tedaj ločen po okupacijskih razmerah. Potem je živel mnogo let v emigraciji predvsem v Rimu, kjer je študiral v Vzhodnem kolegiju kot duhovnik vzhodnega obreda. Kot tak je vidno sodeloval pri odlični reviji Kraljestvo božje. Pozneje je služboval v Trstu. Kakor je prej sodeloval predvsem v Zbornikih Svobodne Slovenije, je v Trstu vidno delal pri tamkajšnjih revijah in je bil nekaterim celo sourednik. Izdal je več knjig v emigraciji, kakor so Romar s kitaro, Moja podoba, Tihe stopinje... Nato se je vrnil v domovino, izdal še pesmi v prozi iz oči v oči in postal tudi sourednik Nove Mladike v založbi celjske Mohorjeve družbe. Lani je izdal (1977) v Mariboru v samozaložbi lepó opremljeno pesniško zbirko

(opremil Peter Vernik) *Ravnovesje*, ki smo jo dobili zdaj v roke. Obsega 35 pesmi na 90 straneh.

Ne vem, zakaj sem imel vedno vtis, da bi bil Janežič boljši pripovednik kot pesnik; mogoče prav zaradi prvega vtisa, ki ga je napravil name, ko sem bral njegove prozne začetke iz otroških doživljanjev v domačem prostoru in med domačimi obredi. Pa se je vendar uveljavil predvsem kot pesnik begunske čustvenosti in svečeniške refleksije. Res, kot „romar s kitaro“, ki pa doživlja večkrat v resnici spremeni bolj v prozaično izpoved kot pa v pesniško skrivnostno besedo. Iz teh emigracijskih pesniških zbirk, ki jih poznam, me je najbolj prišla zbirka proze Moja podoba, ki je zares zbirka — pesmi v prozi. Z njo se je poslavljalo od Rima in vsega, kar je z njim v zvezi. (Ob tej priložnosti se mi ponuja misel: ali bi ne bila lepa snov za kakšnega v Rimu bivajočega bogoslovca Slovenika obdelati nalogo: Rimska poezija v delih slovenskih pesnikov-duhovnikov, kjer bi bila razbrana in po karakteristiki in literarni vrednoti ocenjena rimska poezija A. Ušeničnika, M. Opeka, S. Sarđenka... pa R. Vodeba, V. Kosa, S.

Novice iz Slovenije

LJUBLJANA — Iz Codroipa pri Vidmu v Italiji sta se vrnila ljubljanska operna solista Anica Pusar in Franc Javornik z izjemnim uspehom. Na tretjem mednarodnem tekmovalju mladih opernih solistov, kjer je bil predsednik žirije slavni tenorist Mario del Monaco, je sopranistka Pusarjeva prejela drugo nagrado, tretjo pa basist Franc Javornik. Tekmovanje prireja mednarodni center za študij Vivaldijeve glasbe v Vidmu, ki podeli dve prvi, dve drugi in dve tretji nagradi. Med 70 tekmovalci so poleg omenjenih nastopili še Vladka Orsanič, Marjanca Križman, Milena Morača in Cynthia Hensell-Bakič.

KOPER — Mešani pevski zbor „Obala“ je pripravil poseben koncert s programom, s katerim bo nastopil na znanih mednarodnih zborovskih tekmovaljih v Gorici in v Arezzu. Zbor je zapel skladbe Scarlatija, Alenua, Venose, Schuberta, Poulenca, Comisoliija in Pezze, ki so na teh tekmovaljih obezne.

LJUBLJANA — Zob časa je hudo nagrizel betonske figure, ki jih je izdelal okoli leta 1928 kipar Lojze Dolinar in ki predstavljajo simbole gospodarskih dejavnosti. Kipi stoje na stavbi na Miklošičevi 28, kjer je bila svoj čas Delavska zbornica, sedaj pa domu. V njej „Delavska univerza“ in Kinoteka. Figure je skupina akademskih kiparjev dobro restavriral v 16 dneh, „predico“ pa so morali popolnoma novorestiti, vendar tako, kot je bila nekoč.

LJUBLJANA — S 1. septembrom je potekel enoletni rok, ki ga je dal proizvajalcem zakon o standardizaciji. Po tem zakonu mora namreč vsak izdelek izpolniti razne pogoje, da more sploh v prodajo: Za trajnejše industrijske izdelke zahteva zakon določitev „življenjske“ dobe, obvezno zajamčenost nadomestnih delov in seznam pooblaščenih servisov, vse listine pa morajo biti pisane v slovenskem jeziku. Za uvožene izdelke mora vse te zahteve zakona o standardizaciji izpolniti uvoznik. Številni pregledniki bodo po 1. septembru začeli s kontrolo, kako so se proizvajalci pripravili v tem enoletnem roku na določbe novega zakona.

SLOVENSKA BISTRICA — Občinska konferenca Zveze komunistov je ugotovila, da je v vodstvu sindikatov v posameznih podjetjih v 70 odborih le 82 komunistov. No, najbrž ji ne bo težko v odbore spraviti „ustrezno“ število komunistov.

LJUBLJANA — V Zagrebu se je 3. septembra začel mednarodni slaviistični kongres, 7. septembra pa je bilo v Ljubljani plenarno zasedanje Mednarodnega slaviističnega odbora. Sprva so nameravali, da bi prvi del kongresa bil v Zagrebu, drugi pa v Ljubljani. Kasneje so delitev zaradi raznih ovir opustili. V Ljubljani je na zasedanju

govoril Tolstojev pravnuk N. I. Tolstoj o problemih rekonstrukcije stare slovenske duhovne kulture, Tine Logar o slovenski dialektični metatonomiji, H. Kuna o jeziku mohamedanske ljudske poezije v odnosu do standardnega jezika in Boris Paternu je seveda moral govoriti o „poetiki narodnoosvobodilnega pesništva“.

KRANJSKA GORA — Cesto od Podkorena do meje pri Ratečah popravljajo. Da pa ne bi trpel promet, so asfaltirali traso nekdanje železniške proge.

VRHNIKA — Iz cerkve Sv. Trojice na hribočku nad Vrhniko je tat odnesel 28. avgusta tri slike iz druge polovice 17. stoletja. Cerkev samo so po Valvazorju zgradili leta 1620, umetnine pa so bile kot kulturno zgodovinski spomeniki pod zaščito Zavoda za spomeniško varstvo. Tat je strokovno snel slike iz okvirov: oljno sliko Sv. Trojice z Marijinim kronanjem, delo Ludvika Schwinda; sliko Antona Padovanskega, delo V. Metzigerja, sliko Sv. Družine, razen tega pa je ukradel tudi pozlačen kelih.

LJUBLJANA — V petih slovenskih tovarnah iverk so zadnje dni avgusta morali ustaviti produkcijo, ker niso imeli sečninskega lepila, ki ga izdeluje INA v Lendavi. Ta ga pa ni mogla izdelovati, ker ni dobila iz vzhodnoevropskih držav potrebne surovine za izdelavo lepila.

SENOVO — Rudnik črnega premoga, ki ima 450 zaposlenih, ni izpolnil produkcijskega načrta, vendar ni imel izgube, ker so prodali več drobnih vrst premoga, ki imajo ugodnejšo ceno. Ugotovili so, da je eden razlogov za slabo produkcijo tudi visoka odsotnost od dela, ki znaša kar 24 odstotkov.

KOSTANJEVICA — Na letošnji 18. „Formi vivi“ v Kostanjevici je sodelovalo pet kiparjev iz ZDA, Japonske, Italije in Jugoslavije; konec avgusta so nove umetnine predstavili občinstvu.

UMRLI SO OD 23. 8. do 30. 8. 1978:

LJUBLJANA — Friderik Bertonec; Lojze Komel; Marija Klun r. Hafner; Martina Verbole r. Brežan; Ivan Mihelič; Slavka Tovornik; Franci Kastelec, livar; Egidij Medvedček; Frančiška Skalna, 92; Alojz Dražumerič; Janko Cvetko, up., 80; Jakob Hladnik, up. okr. kmet. referent, 93; Darinka Bukovec r. Zalaznik, 87; Pavla Prezelj r. Pipan; Ignac Gruber, up. friz. mojster; Maks Škerl, up.; dr. Josip Mal, zgodovinar, up. ravnatelj Narodnega muzeja v Ljubljani, 94; Natalija Križaj r. Batišič; Ignac Gruber, up.; Valentin Vrhovc; Jože Repar, up., 85.

RAZNI KRAJI — Amalija Živko, up. p. upravn., Vinica; Irma Moljk r. Franzky, 84, Črnomelj; Vida Dobovišek r. Likar, Celje; Tone Tič, Horjul; Feliks Janežič, Makovec; Terezijska Čebular r. Fajdiga, 98, Breg ob Temenici; Anton Kastelic, Zagradec; Ivana Beroš r. Lovko, Begunje pri Cerkljici; Franc Skok, 84, Kamnik; Miha Bokalič, up. kov. mojster, 77, Dolško; Marija Pogačnik r. Tomazin, 67, Kranj; Slavko

Posebno vlogo igrajo v švici jugoslovanske dopolnilne šole. Nič drugače se zadnji čas ne dogaja na Predarlskem, kjer se po uradnih ugotovitvah Jugoslovansko kulturno in športno društvo posebno močno zanima za jugoslovanske učitelje, ki poučujejo tu otroke zdomskih delavcev v materinščini. Pred kratkim so ti dobili brošuro neke beogradske založbe z naslovom Deset kongresov Zveze mladine Jugoslavije, mišljeno kot pripomoček za pripravo na (preprečeno) prisego mladih pionirjev. V razgovorih s konzulatom in v okrožnicah učiteljem, ki so zaposleni na Predarlskem in se morajo ravnati po avstrijskih šolskih zakonih, je urad predarlske deželne vlade sedaj pojasnil, da so takšne dejavnosti v Avstriji nezaheljene. V okrožnici se med drugim glasi „Pouk v materinščini je popolnoma podrejen avstrijskim šolskim predpisom. Učitelji so nastavljeni po pogodbi za uslužbenca in jih plačuje republika Avstrija. Ne konzulat ne kakšen drug izvenšolski urad nima pravice dati navodila. V avstrijskih šolah je prepovedana reklama za partijske politične cilje skupaj z agitacijo.“ Po uradnih poročilih Jugoslovansko kulturno in športno društvo, ki je zadnji čas zelo aktivno, nadzoruje predvsem jugoslovanske učitelje pa tudi druge na Predarlskem živeče Jugoslovane. Očitno je to po pojmovanju Beo-

SLOVENCI v ARGENTINI

Osebnosti

Rojstvo: V ponedeljek 18. septembra se je v družini Janeza Teraša in ge. Monike roj. Fink rodil sinček prvorojenec. Čestitamo!

Krst: V farni cerkvi Srca Jezusovega v Lujanu je bila krščena Veronika Elizabeta Pernelje, hčerka Miha in ge. dr. Marjane roj. Kužnik. Čestitamo!

BUENOS AIRES

NOVA MAŠA V SLOVENSKI VASI

V nedeljo 10. septembra je v cerkvi Marije Kraljice v Slovenski vasi daroval novo mašo g. Andrej Stanovnik. V mašnika je bil posvečen v soboto 2. t. m. v cerkvi Nuestra Señora de Pompeya. Posvetil ga je članski škof Sixto Parzinger.

G. Andrej Stanovnik se je rodil v Slov. vasi decembra 1949 in je dokončal osnovno šolo v Baragovem misijonistično, srednjo šolo pa v kapucinskem zavodu v Villa Elisa. V jezuitskem Colegio Máximo je postal profesor filozofije in posvetil še štiri leta študiju teologije. V Čilu je bil leto in pol v noviciatu, kjer je bil tudi posvečen.

Slovenska cerkev Marije Kraljice je komaj mogla sprejeti vse vernike, prijatelje in znance, ki so se zbrali pred cerkvijo in na dvoriču farnega kolegija za slovesnost in se v sprejdu bližali cerkvi. Svetišče je bilo praznično okrašeno in je sprejelo slovesen sprejdu, ki ga je vodil posvečenec. Spremljali so ga somaševalci gg. Anton Orehar, Janez Petek, Franc Sodja, Franc Urbanija, Jože Bokalič in kapucinski provincial, sorodniki, otroci v narodnih nošah, svatje in ministrantje.

G. Andrej Stanovnik je sprejel novomašniški križ iz rok svoje sestre Marije. Med sveto mašo je bilo na prošnjo novomašnika predvsem ljudsko petje; pel je tudi dekljiški zbor „Zarja“ skupaj z otroškimi zborom in sicer Tomčevo mašo pod vodstvom ge. Zdenke Jan.

Slavnostni govor je imel g. Fr. Sodja CM. Njegova mogočna, jasna in pogumna beseda je odprla srca za Frančiškovo pričevanje ljubezni, uboštva in miru. Novomašniku je želel predvsem ta duh pripravljenosti in oznanjevanja Kristusovega kraljestva. Pri darovanju so stari novomašnika prinesli k oltarju obredno posode, hostije in vino.

Po maši so verniki pristopili k oltarju in poljubili novomašni križ; prav tako je vsak dobil podobico v spomin. Za geslo si je novomašnik izbral besedo iz mašne liturgije: Molite, bratje, da bo moja daritev prijetna Bogu, Očetu vsemogočnemu!

Po obredih je novomašnik z gosti prisel k mizi k novomašnemu obedu, ki je bil pripravljen v cerkveni dvorani. Med slavnostnim obedom je najprej spregovoril novomašni pridigar, g. Franc Sodja, ki je znova poudaril Frančiškovo nenavezanost na zemeljske stvari, kar je zaželel tudi novomašniku. Obenem je čestital g. Andreju, da si je izbral Frančiška za zgled in mu sledi na poti življenja. Prav tako je čestital tudi staršem, ki sta dala novega duhovnika.

Za njim je spregovoril msgr. Anton Orehar, ki je poudaril, kako mora biti duhovnik v vsakem trenutku nosilec to-

Beavs, Blejska Dobrava; Izidor Kosmač, up. žel., Godešič; Marija Dobnikar, Dravilje-Lj.; Ciril Čufar, up. uč., Kranj; Marija Učakar r. Avsenak, Senovo; Jakob Božič, posestnik, Trbovlje; Marija Baudek r. Klavda, bivša učiteljica; Marija Kimovec r. Pipan, 85, Hraše; Neža Potočnik r. Križnar, Jauhova mama, škofja Loka; Tončka Kumer, Kajbetova mama, Zminec; Milan Perko, Maribor.

grada povsem zakonito. Pri nekem razgovoru v našem uredništvu je 1973 jugoslovanski podkonzul na naše začudenje popolnoma odkrito priznal, da je zato tu, da nadzira vedenje svojih rojakov in o tem poroča v Beograd“ (Podčrtalo ur. Sv. Sl.).

POLOŽAJ KATOLIŠKE CERKVE V JUGOSLAVIJI

Pod tem naslovom je tržaška revija Mladika v letošnji številki 6-7 objavila v zaglavju „Pisma“ na strani 114 sledeče zanimivo pismo:

Na uho sta mi zavznila dva zvonova s popolnoma drugačnim sporočilom.

En glas je prišel iz Dortmundu v Zahodni Nemčiji, kjer je v sklopu „jugoslovanskega tedna“ 14. junija t. l. nastopil kot predavatelj tudi mariborski pomožni škof Vekoslav Grmič.

S tiste strani sem zvedel, da je škof Grmič... „med drugim zavrnil trditve, da Cerkev v Jugoslaviji ni svobodna, ter s podatki podkrepil svoje stališče, da položaj Cerkev pri nas ni v ničemer slabši kot v družbah, kjer cerkvene oblasti razpolagajo z velikanskimi sredstvi...“

Drugo sporočilo pa je prišlo iz Zagreba, kjer je nadškof Franjo Kuharič nedavno takole izjavil švedski televiziji: „...Dejstvo je, da se socialistična družba gradi na marksizmu... Bistveni ele-

lažbe in božje milosti vsem, ki se mu približajo. Novomašniku je zaželel v prvi vrsti vztrajnost.

V imenu fare Marije Kraljice pa je spregovoril g. Janez Petek, ki je v svojem govoru rek, da je g. novomašnik s svojim korakom obogatil Cerkev z novim duhovnikom, kapucinski red pa z novim članom po skoraj desetih letih, ko ta red v Argentini ni imel poklicev. Zahvalil se je tudi družini za vso pomoč, ki jo nudijo v cerkvenem življenju fare.

Takoj nato je prevzel besedo novomašnikov sobrat, ki je govoril o veselju vseh sobratov kapucinskega reda in predvsem njega osebno, ko vidi, da je g. novomašnik prišel do svojega cilja.

Za njim so spregovorili še predsednik Društva Slovenska Vas ter zastopnik cerkljanske in žirovske fare, od koder sta novomašnikova starša doma in mu čestitali ob vstopu v novo življenje.

Vseskozi je vladala med pričujočimi zelo prijateljska družba ter veselo razpoloženje. Slavnostno kosilo se je končalo s petimi litanijami Matere Božje in blagoslovom, ki ga je podelil g. novomašnik.

Moremo reči, da je bil to resnično praznik vse Slovenske vasi, vse slovenske skupnosti in Cerkev na sploh. Bogu hvala za to, da se je zopet ozrl na slovensko skupnost in iz nje sebi izbral služabnika. Obenem iskrene čestitke g. novomašniku. Molimo, da bi bila njegova služba resnično Bogu všeč.

—j.—k.

VIII. MLADINSKI DAN V SLOMŠKOVEM DOMU

V nedeljo 27. avgusta je bilo v Slomškovem domu mladinsko srečanje. Zbrali smo se zjutraj pri mladinski sv. maši, ki jo je daroval g. Jože Škerbec. Sv. maša je bila darovana za pokojnega Janeza Jakoša. Sledilo je na vrtu Doma dviganje zastav ob zvokih slovenske in argentinske himne.

Takoj so se začele odigravati prve odbojarske tekme, ki so se nadaljevale popoldne. Igre so se končale s sledenimi rezultati: SDO, Ramos Mejia — Lanús: 2-1; San Martín — Carapachay: 2-1; Morón — San Justo: 2-0; San Martín — Morón: 2-1 ter San Martín — Ramos Mejia: 2-1.

V fantovski skupini so bili pa: Ramos Mejia — San Martín: 2-0; Carapachay — Morón: 2-0; San Justo — Lanús: 2-0; San Justo — Carapachay: 2-0; ter Ramos Mejia — San Justo: 2-1.

Ob napovedani uri se je pričel pri polni dvorani kulturni program. Vodil ga je mladinski referent g. Tone Selan. Najprej je pozdravila navzoče predsednica dekljiške organizacije gdč. Saša Zupan, nato pa predsednik centralnega odbora Jože Korošec.

Takoj zatem nam je kvintet piščal, ki ga sestavljajo: prof. Mirjam Klemenec in gdč. Marijeta in Lenčka Štefe ter Polonca in Marinka Pintar, podal tri zelo lepe pesmi. Tudi mladi harmonikaš Pavel Brula nam je pokazal, kaj zna in je prijetno zaigral dve pesmi. Dekleta Doma (gdč. Tonči Koželnik, Klavdija Malovrh, Marinka Pintar, Alenka Smole, Andreja in Mirjam Šeme, Andreja Škerlj in Saša Zupan) so sproščeno podale ritmično vajo pod vodstvom g. Janeza Bitenca. Mladenke so tudi pripomogle k temu lepemu kulturnemu programu s tremi zelo kvalitetno podanimi pesmimi. Kulturni program se je končal z razdelitvijo pokalov.

Proti večeru pa je pričel ples ob spremljavi orkestra Triglav, ki je s svojimi veselimimi zvoki zaključil ta praznični dan.

F. Š.

Baragovo slavlje v Trebnjem

OB ODKRITJU SPOMENIKA

Velika zavzetost za pospeševanje dela za beatifikacijo misijonarja škofa Friderika Baraga se je brez dvoma pokazala na slavlju v Trebnjem na Dolenjskem. Tam so 20. avgusta na trgu pred cerkvijo odkrili njegov spomenik, ki ga je izdelal akademski kipar Franče Gorše. Odkritje spomenika je bilo združeno z velikim cerkvenim slavljem ob 110-letnici Baragove smrti.

Mnogi naši rojaki so te dni dobili pisma svojih sorodnikov, ki vsa navdušeno opisujejo mogočno slavlje; pisma zaključujejo s stavkom: „Podrobnosti pa boste itak brali in „Družini“. Takole pa na kratko opisujejo slavlje v enem izmed prejetih pism: „...In še neke slovesnosti sva se udeležila z možem. Bila sva v Trebnjem pri odkritju spomenika Frideriku Baragi. Šla sva oblečena v narodni noši. Bila je to velika slovesnost, udeležili so se je vsi škofje: ljubljanski nadškof Pogačnik, koprski Jenko, Lenič, le mariborskega ni bilo. Potem pa še 60 duhovnikov, čez 100 narodnih noš in pelo je 300 pevcev.

Maša in vse slovesnosti in govori so bili na prostem. Bil je čudovito lep sončen dan. Naša skupina se je pri spomeniku fotografirala skupaj s kiparjem Gorštom. Ljudi je bilo čez 5000. Da boste videli, kako izgleda kip Barage, vam pošiljam podobico...“

Mašo na prostem je koncelebriralo z nadškofom Pogačnikom 52 somaševalcev, spremljalo jo je s petjem 350 pevcev 16 pevskih zborov z Dolenjske. Po končani mašni daritvi so škofje odkrili Baragov spomenik, nato pa so bili slavnostni govori, v katerih so govorniki predstavljali Barago in njegovo pomen za slovenski narod, za kulturo, socialno in versko rast med Indijanci v Ameriki in o njegovem pomenu v sedanjem času in v sedanjih razmerah. Med mašo je imel nagovor nadškof dr. Jože Pogačnik, po odkritju pa so govorili še pomožni škof dr. Stanko Lenič, koprski škof dr. Janez Jenko, msgr. Strelich, zastopnik škofa Schmita iz Marquette (ZDA), kanonik mariborske škofije Zdošek, prelat dr. Lojze Šuštar, dr. Perko, dekan teološke fakultete in zastopnika iz zamejstva: dekan Kosmač s Tržaškega in Jože Kopernig s Koroške.

Slavlje v Trebnjem je bilo tako veliko, da mimo njega ni moglo režimsko časopisje. Kako sedanje oblastnike boli množičnost (to je priljubljen režimski izraz), pa pokažejo z omalovaževanjem (nekaj stotin ljudi, kadar jih je 5 tisoč!) ter s podtikanjem.

Poročilce, ki ga je ljubljanskemu Delu posredovala uradna agencija TANJUG in bilo objavljeno 21. avgusta z naslovom „Obletnica smrti škofa Barage“ in s podnaslovom „Ob misijonarskem delu si je pridobil zasluge za kulturno rast Indijancev“, glasi:

„V Trebnjem na Dolenjskem je bila danes cerkvena proslava ob 110-letnici smrti slovenskega škofa misijonarja Friderika Barage. Na slovesnosti, ki se je udeležilo nekaj sto vernikov in predstavnikov katoliške cerkve, je imel mašo nadškof dr. Jože Pogačnik, priložnostni govor pa dr. Lojze Šuštar. Na trgu pred cerkvijo so škofu Baragi odkrili spomenik, delo kiparja Franca Goršeta.

Friderik Baraga, rojen leta 1797 v Mali vasi pri Trebnjem je odšel leta 1830 v Severno Ameriko na misijonsko delo med Indijanci. Njegovo versko delo je težko ocenjevati ločeno od ameriške kolonizatorske politike pridobil časa, vendar si je Baraga pridobil zasluge za kulturno rast plemena Čipeva, ker je napisal slovnico in druga dela o zgodovini, jeziku in običajih Indijancev.

Z današnjo slovesnostjo je želela slovenska katoliška cerkev med drugim pospešiti dolgoletni proces beatifikacije tega misijonarja, čigar ime je žal v največji zgodovinski pogosto zlorabljala belogardistična emigracija v svoji propagandi.“

To je vse poročilo o prireditvi na kateri je bilo nad pet tisoč ljudi, 350 pevcev, 16 pevskih zborov, itd.

Zaključeno je Tanjugovo poročilo, objavljeno v Delu, s tem, da „belogardistična emigracija zlorablja njegovo ime v svoji propagandi.“

Po tej pripombi Tanjuga ni izključeno, da bo v kakem uradnem poročilu komunistov v tiskih in zadregi Baraga proglašen enostavno za belogardista.

Katoličan

Brali smo:

NALOGE JUGOSLOVANSKIH KONZULOV

Avstrijski list Vorarlberger Nachrichten, Bludenz-Bregenz je dne 23. junija t. l. objavil pod naslovom „Nezazhelenja jugoslovanska dejavnost v Avstriji“ sledeči članek:

„Jugoslovanski šolarji, opremljeni s kapami z rdečo zvezdo in rdečimi rutami okrog vratu, v ganljivi slovesnosti prisegajo na partijski program. Tako vstopajo kot „pionirji“ v vrste jugoslovanske komunistične mladine.

Ali je bila ta slovesnost v Beogradu ali Zagrebu? Ne, ampak 25. junija 1977 na stadionu sv. Jakoba v Bazlu. Takšna slovesnost naj bi se vršila 21. maja 1978 tudi na Predarlskem; organiziralo naj bi jo Jugoslovansko kulturno in športno društvo. Za te načrte so pa po nekem predhodnem razgovoru funkcionarjev konec marca v neki gostilni in Götzingu zvedele predarlske oblasti in to slavnost na čast rojstnemu dnevu partijskega šefa Tita prepredile.

V švici so v tisku vedno bolj pogoste pritožbe nad komunističnimi dejavnostmi Jugoslovancev. Posebno aktivni so tam razni jugoslovanski klubi, ki so večidel podrejeni naravnost konzulatom in — kakor je čuti — držijo jugoslovanske rojake na partijski liniji in jih nadzorujejo.

PO ŠPORTNEM SVETU

BORUT PETRIČ, mladi, še ne 17-letni Kranjčan je na svetovnem prvenstvu v plavanju v Zahodnem Berlinu osvojil srebrno medaljo na progi 1.500 m. Prvo mesto je zasedel Salnikov, SZ, v času 15:08,99, Petrič je bil drugi s 15:20,77, kar je nov slovenski in jugoslovanski rekord, tretji pa je bil Hackett (ZDA).

JUGOSLOVANSKA reprezentanca v vaterpolu je v finalnem tekmovalstvu za naslov svetovnega prvaka v Zahodnem Berlinu izgubila prvi dve tekmi: Z Italijo 6:5, z Madžarsko pa 5:3.

LJUBLJANSKA OLIMPIJA ni še nikdar tako slabo startala v prvi nogometni ligi: v prvih petih kolidih niti pridobila niti točke, pač pa nabrala dokaj golov, 12, zabila pa je le tri. V drugi ligi pa je po treh kolidih na prvem mestu Maribor s tremi zmagami, velenjski Rudar je zmagal v 2 igrah, eno pa izgubil, ljubljanski Mercator je bil po treh kolidih še brez točk in vse tri tekme je izgubil z 1:0.

NA 12. EVROPSKEM lahkoatletskem prvenstvu v Pragi je Stekič (Jug.) osvojil z 812 cm srebrno medaljo, zmagal je francoski predstavnik Jacques Rousseau, visoki črnc z otoka Martinique. Mariborčanka Lorencijeva, ki je samo tri tedne prej (18. avg.) osvojila naslov balkanske prvakinje v peterboju, je bila to pot slabša in je s 4144 točkami zasedla 18. mesto.

MLADINSKA jugoslovanska košarkarska reprezentanca je v Španiji na evropskem prvenstvu osvojila tretje mesto. Prvo mesto so osvojili Sovjeti, ki so tako prekinili šestletno premoč jugoslovanskih reprezentanc. Jugoslavija bi sicer mogla osvojiti drugo mesto, pa so nekaj minut pred koncem igre s Španijo — bili so v vodstvu z 11 koš. razlike — popustili in izgubili s košem razlike. Sicer je Aleš Pipan zadeli koš v zadnji sekundi, pa je sodnik zadetek razveljavil zaradi Pipanovega prekrška, ki ga je menda le on sam videl.

DRUŠTVENI OGLASNIK

Učiteljska seja šolskega odseka ZS, bo v sredo 27. septembra ob 20. uri v Slovenski hiši.

Knjižnica ZS je odprta vsak dan, razen ob sobotah, od 16 do 20 ure.

OBVESTILA

SOBOTA, 23. septembra:

Proslava šolskih otrok na čast škofu Antonu Martinu Slomšku ob 16. uri v Slovenski hiši.

Dr. Miha Stariha: Človek iz epruvete — predavanje in razgovor, za starše. Na Pristavi, ob 20. uri.

Pouk slov. srednješolskega tečaja Rav. Marka Bajuka v Slovenski hiši ob 15. uri.

SKA — Dr. Stane Žužek: Sodobna znanost o kovinah (Prirodoslovno-znanstveni odsek). Slov. hiša, ob 20. uri.

Predavanje prof. dr. M. Komarja v Slovenski hiši ob 16 v priredbi SKAS-a.

NEDELJA, 24. septembra:

Dr. A. Kukovica, DJ: Človek iz epruvete — predavanje in razgovor, za mladino in odrasle. Na Pristavi, ob 11. uri (po sv. maši).

Odbojarska tekma C. A. Quilmes proti Repr. Zedinjena Slovenija, dekliška skupina, na igrišču ul. Guido y Paz, Quilmes, ob 17h.

V Slovenskem domu v Carapachayu skupno kosilo — asado.

V Hladnikovem domu v Slovenski vasi bo 27. mladinski dan s celodnevni programom.

SOBOTA, 30. septembra:

Narodnopolitično delo v emigraciji — Miloš Stare: Poročilo o delu SLS v emigraciji; dr. Marko Kremžar: Nujnost političnega delovanja. Za tem debata. Ob 20 v Slomškovem domu.

NEDELJA, 1. oktobra:

Velika sanmartinska tombola. Na Pristavi: 15-letnica slovenske službe božje in prva obletnica kronanja podobe Marije Pomagaj. Družinska nedelja. Kosilo.

Odbojarska tekma Repr. Zedinjena Slovenija proti Centro Cultural Italiano, dekliška skupina, na igrišču ul. Arieta 2.967, San Justo, ob 11h.

SREDA, 4. oktobra:

Sestanek Zveze slov. mater in žena ob 17. uri v Slovenski hiši. Predavala bo ga. lic. Tinka Šušteršičeva: Higijena v družini.

SOBOTA, 7. oktobra:

Na Pristavi: 25-letnica šole dr. Fr. Prešerna — akademija in spevoigra Pomlad prihaja. Ob 18. uri.

Narodnopolitično delo v emigraciji

INFORMATIVNI IN DEBATNI VEČER

MILOŠ STARE, predsednik SLS: Delo SLS v emigraciji

DR. M. KREMŽAR: Nujnost političnega delovanja

V SOBOTO, 30. SEPTEMBRA 1978

OB 20. URI

V SLOMSKOVEM DOMU

Vabljeni vsi, ki se zanimajo za narodnopolitično delo, predvsem za delovanje in program SLS.

JAVNI NOTAR

FRANCISCO RAUL CASCANTE

Escribano Público

Cangallo 1642 Buenos Aires

Pta. baja, ofic. 2

T. E. 35-8827

Pouk Srednješolskega tečaja rav. Marka Bajuka v Slovenski hiši ob 15 uri.

NEDELJA, 8. oktobra:

Obletnica Našega doma v San Justo.

SOBOTA, 14. oktobra:

Odbojarska tekma Repr. Zedinjena Slovenija proti C. A. Talleres, dekliška skupina, na igrišču Pivote in Manuel Castro, Remedios de Escalada, ob 17h.

NEDELJA, 22. oktobra:

Proslava Misijonske nedelje v Slovenski hiši.

SOBOTA, 28. oktobra:

Manifestacijsko zborovanje ob 60-letnici Narodnega praznika in dneva slovenske zastave v Slovenski hiši.

NEDELJA, 29. oktobra:

Pristavski dan s celodnevni sporodom.

Slovenska radijska oddaja je vsako nedeljo od 8 do 8,30 ure na radio Antártida.

VELIKA SANMARTINSKA TOMBOLA

BO V NEDELJO, 1. OKTOBRA OB 15.30 URI V PROSTORIH SLOVENSKEGA DOMA V SAN MARTINU

Bogati in vredni dobitki: športni šotor za 6 oseb, moderni sušilec, itd. Po tomboli večerja (tudi znani čevapčići) in ljudska veselica, pri kateri bo igral

"SLOVENSKI INSTRUMENTALNI ORKESTER"

Rojake v San Martinu obveščamo, da bodo dne 23. in 24. septembra zastopniki Doma pobirali dobitke po domovih. Kogar bi ne mogli obiskati, prosimo, da prinese dobitek v Dom.

Slovensko Državno Gibanje

vabi v nedeljo, 24. septembra ob 12. uri

K MAŠI ZA VSE POKOJNE ČLANE IN PRIJATELJE V ZAVETIŠČE DR. GREGORIJA ROZMANA — SAN JUSTO.

Po maši bo na voljo kosilo.

I. POJASNILO K RAZPISU

POSEBNIH, VEZANIH DELNIC PO \$ 100.000.—

● TE DELNICE LAHKO NA NOVO VPLAČATE ALI PA NANJE PRENESETE ŽE VLOŽENI DENAR V SLOGI. POLEG DOSEDLANJH ČLANOV SI JIH LAHKO NABAVIJO TUDI NOVI ČLANI.

● TISTI, KI SI BODO NABAVILI TE POSEBNE, VEZANE DELNICE, PRED 31. OKTOBROM T. L., BODO IMELI UGODNOSTI? DA BODO IMELI PRAVIČO DO POSMRTNINSKE PODPORE V VISINI \$ 300.000.— ŽE OD 1. JANUARJA 1979, ZA VSE ONE, KI PA BODO TE DELNICE KUPILI PO 31. OKTOBRU T. L. PA BO ZA POSMRTNINSKO PODORO VELJALA ČAKALNA DOBA ŠESTIH MESECEV.

PREBERITE! PREMISLITE! POMNITE: V SLOGI JE MOČ!

PUERTAS PLEGABLES
Intermódulo

desde \$ 22.500.- m2 en maderas, vitraux, laminados plásticos y telas vinílicas

Fábrica, Ventas y Envíos Interior: Rio de Janeiro 677 Cap. Fed. 812-7490 y 2069

Sucursales: Capital: Av. Juan B. Justo 3976 San Miguel: Av. León Gallardo 383

INTERMODULO

opozarja posebej

Slovence

na

svoje izdelke

OSREDNJA HIŠA:

LOMAS DE ZAMORA

Av. Hipólito Yrigoyen 8854/62

Tel.: 243-2291

(med Boedo in Sáenz)

Vse za dom

Pohištvo

Dekoracije

ESLOVENIA LIBRE

Editor y director: Miloš Stare

Redacción y Administración:

Ramón L. Falcón 4158

1407 Buenos Aires,

Argentina

T. E. 69-9503

Uredniški odbor:

Miloš Stare, Pavle Fajdiga,

dr. Tine Debeljak, Slavimir Batagelj

in Tone Mizerit

Correo Argentino Central (B)

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 5775

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 8824

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 1.419.886

Naročnina Svob. Slovenije za l. 1978: za Argentino: \$ 8.500.— (850.000), pri pošiljanju po pošti \$ 9.500.— (950.000); ZDA in Kanada pri pošiljanju z avionsko pošto 25 USA dol.; obmejne države Argentine 20 USA dol.; Avstralija 31 USA dol.; Evropa 28 USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa za pošiljanje z navadno pošto 19 dol.

Talleres Gráficos Vilko S.R.L., Estados Unidos 425, 1101, Buenos Aires, T. E. 33-7213.

KREDITNA ZADRUGA "SLOGA" z o. z.

BME. MITRE 97 RAMOS MEJIA

T. E. 658-6574

URADNE URE:

PONEDELJEK, SREDA IN PETEK

OD 15. DO 19. URE.

Prosimo, ne odlašajte s poravnavo naročnine!

ŠOLSKI ODSEK ZS

vabi

šolske otroke, starše in ostale na

Proslavo v čast škofu Antonu M. Slomšku

o četu slovenske šole

ki bo v soboto, 23. septembra v Slovenski hiši v Buenos Airesu.

- ob 16. uri: sv. maša za naše rajne in žive učitelje
- po maši: beseda o Slomšku
- nato pa: pravljica igra

Sneguljčica in 7 palčkov

Igrali bodo šolski otroci iz Carapachaya v režiji Tineta Kovačiča.

Vstopnina: za enega otroka: \$ 300,—; za dva ali več iz družine: \$ 500,—; za odrasle: \$ 500,—.

Prof. dr. JUAN JESUS BLASNIK

specialist za ortopedijo in travmatologijo

Marcelo T. de Alvear 1241, pritličje Capital Federal Tel. 393-2413

Ordinira v torek, četrtek in soboto od 17. do 20. Zahtevati določitev ure na privatni telefon 628-4188.

PODRUŽNICE:

EZEIZA

Ruta 205 (nasproti postaje) Tel. 295-1197

C. SPEGAZZINI

Av. 25 de Mayo 136

SAN JUSTO

Almafuerte 3230

(eno kvadro od občine)

LOMAS DE ZAMORA

Hipólito Yrigoyen in Laprida

SDO Slovenska vas SFZ

Te vabita na svoj

27. MLADINSKI DAN

V NEDELJO, 24. SEPTEMBRA 1978

s celodnevni programom

9.30 mladinska sv. maša

10.30 pričetek športnega programa opoldne bo na razpolago kosilo

16.00 kulturni program

18.00 prosta zabava

Kardinal Koenig in brezvernost

Kardinala Koeniga je tudi novi papež Janez Pavel imenoval za vodjo papeškega tajništva za stik z nevernimi svetom. Že pod Pavlom VI. je ta 73-letni učeni kardinal veljal za eno najmočnejših osebnosti v vodstvu Cerkve. Večkrat je bil poslan v delikatnih in skrivnostnih misijah v dežele onstran železne zaves, kadar je bilo treba iskati rešitev v obupnem položaju tamošnjih cerkva in vernikov pod vladami, ki so ne le materialistične, ampak imajo v svojih osnovnih smernicah načelo, da je vsako vero treba aktivno zatirati kot enega najškodljivejših pojavov v boju za zmago materialistične-ga marksizma.

Časnikar Edwin Roth, dopisnik buenosaireskega dnevnika „Argentinisches Tageblatt“, je v Rimu imel zanimiv pogovor z dunajskim kardinalom, mozem izredne inteligence, ki obvlada šest jezikov in je strokovnjak ne le v teoloških vprašanjih, ampak je do dobra doma v filozofiji, v antropologiji, v civilnem in cerkvenem pravu in ki je študiral temeljito tudi politične vede.

Poleg običajnih vprašanj, ki naj bi nasitile radovednost senzacij željnih bralcev: zakaj papeža več ne kronajo in kdo je to odločil; ali naj to pomeni, da se Cerkev odpoveduje vsaki politični akciji; kakšno je njeno stališče glede človekovih pravic; ali v vodstvu Cerkve kaj pomeni, da je sedanji papež rojen v proletarski, socialistični družini; zakaj je bil novi papež proti pričakovanju hitro izvoljen; kaj je najtežje vprašanje, ki ga bo moral novi papež rešiti itd., se je dotaknil tudi za nas vse zanimivega vprašanja odnosa Cerkve do komunističnega sveta.

Časnikar je kardinala vprašal: Vi ste brez dvoma v tem vprašanju odlo-

čilna oseba v Vatikanu. Ali je Cerkev v svojih pogajanjih s komunističnimi vladami in s svojo politiko njim nasproti, dala preveč in za to premalo prejela?

Kardinal je odgovoril, da so prav to premnogi očitali rajnemu papežu Pavlu. Sam je to vedel. Ob neki priliki mi je rekel: „Očitajo mi slabo politiko napram Vzhodu. Jaz sem kristjan. Drugi lahko izbirajo svoje politične koncepte, jaz pa moram ravnati, kakor uči „pripadna na gori“. Ni dovolj, da ljubim le svoje prijatelje, moram ljubiti tudi svoje sovražnike. To naročilo jaz vzamem dobesedno. Z zaupanjem se približam tudi komunistu, čeprav vem, da je velika nevarnost, da bo moje zaupanje zlorabil.“

Na časnikarjevo vprašanje, če more on, ki ve vso resnico o razmerah v komunističnih deželah povedati, kako je tam s Cerkvijo in vero sedaj, je kardinal odgovoril, da je treba le brati poročila ljudi, ki so tam živeli, pa se jim je posrečilo priti v svobodni svet. Ta poročila so zanesljiva. Vendar se v Rusiji že pojavlja neke vrste verski prepod, zlasti med izobraženci in mladimi, ki se znova vračajo k verskim izročilom in virom svojih prednikov. Kardinal je posebno poudaril brezobzirno postopanje čeških komunistov proti katoličanom. Povedal je za primero, da je na ustoličenje češkega kardinala Tomáška hotel poslati v Prago svojega pomožnega škofa, ker je bil sam zadržan. Šofer je dobil češki vizum, za pomožnega škofa pa je bil odklonjen, češ, da ga v Pragi ne poznajo...

V veliko zadoščenje nam je, da kardinal stoji na stališču, ki je tudi naše.